

4.12.2017

SISÄISEN TARKASTUKSEN TOIMINTAOHJE

Toimintaohje määrittelee Helsingin kaupungin sisäisen tarkastuksen tarkoituksen, toimivallan, tehtävät ja vastuut sekä toiminta-alueen ja tietojen saantioikeuden.

Sisäinen tarkastus toimii kansliapäällikön alaisuudessa ja sitä johtaa sisäisen tarkastuksen päällikkö.

Sisäisen tarkastuksen tarkoitus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa Helsingin kaupungille ja parantaa sen toimintaa.

Sisäinen tarkastus tukee kaupunkia sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan kaupungin valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida, varmistaa ja tukea hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumista sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tuloksellisuutta. Tehtäväänsä sisäinen tarkastus toteuttaa tarkastuksilla ja konsultoinnilla.

Tarkastusten tarkoituksena on tuottaa riippumaton arvio sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta tai johtamis- ja hallintoprosesseista. Arvioinnin tulos esitetään tarkastusraportissa, jossa sisäinen tarkastus antaa tarvittaessa toimenpidesuosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Tarkastusraporttiin sisällytetään tarkastuskohteen vastuuhenkilöiden toimenpidesuunnitelmat suositusten toteuttamisesta. Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi annettujen toimenpidesuosistusten tilaa ja toteutumista säännöllisesti.

Sisäinen tarkastus voi tarvittaessa avustaa väärinkäytösepäilyjen tutkimisessa. Sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluvat myös muut pormestarin ja kansliapäällikön erityistoimeksiannot.

4.12.2017

Sisäinen tarkastus voi antaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan konsultointia, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa Helsingin kaupungin toiminnoille ja ehdotuksia valvonnan ja riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien kehittämiseksi. Konsultoinnin luonne ja laajuus sovitaan toimeksiantajan kanssa. Konsultointi ei saa vaarantaa sisäisen tarkastuksen riippumattomuutta ja objektiivisuutta.

Sisäinen tarkastus valmistelee kaupunginhallitukselle vuosittain kaupungin toimintakertomukseen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Toimivalta, vastuut ja tiedonsaantioikeus

Sisäisen tarkastuksen toiminta-alueena on kaupungin toiminta kuntalain 6 §:n 2 momentin mukaisessa laajuudessa. Säännöksen mukaan kaupungin toiminta käsittää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Sisäisen tarkastuksen kohteena voivat siten olla kaikki Helsingin kaupungin toiminnot ja kaikki toimintayksiköt. Sisäisen tarkastuksen toimivaltaan kuuluu myös kaupungin kokonaan omistamien tytäryhteisöjen toiminnan tarkastus.

Sisäisen tarkastuksen päälliköllä ja sisäisillä tarkastajilla on asiantuntijavastuu työstään. Sisäinen tarkastus ei osallistu päätöksentekoon tai täytäntöönpanon eikä sisäinen tarkastus vastaa sisäisestä valvonnasta.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä viivytyksettä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat ja tietojärjestelmien käyttöoikeudet, joita se pitää tarpeellisina tehtäviensä hoitamiseksi. Lisäksi sisäisellä tarkastuksella on oikeus päästä kaikkiin Helsingin kaupungin toimintojen käytössä oleviin tiloihin ja haastatella henkilöstöä sekä saada toimintayksiköiltä tehtäviensä hoitamisen kannalta tarpeellista apua. Tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi sisäisen tarkastuksen päälliköllä tai hänen nimeämällään tarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus johtoryhmien kokouksissa ja muissa tiedonsaannin kannalta tarpeellisissa tilaisuuksissa.

Vuosisuunnitelma

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain tarkastusten vuosisuunnitelman ja esittelee sen kansliapäällikölle hyväksyttäväksi. Vuosisuunnitelma toimitetaan tiedoksi pormestarille.

4.12.2017

Raportointi

Sisäinen tarkastus raportoi tarkastusten tulokset pormestarille ja kansliapäällikölle sekä kyseisen toimialan toimialajohtajalle. Tarkastusraportit toimitetaan tarkastuskohteen vastuuhenkilöille toimenpiteitä varten sekä tiedoksi tilintarkastajalle ja tarkastusvirastolle.

Arvioitavasta kohteesta vastuussa oleville annetaan mahdollisuus esittää näkemyksensä havainnoista ja johtopäätöksistä ennen lopullista raportointia, ellei ole perusteltua syytä menetellä toisin. Tarkastusraporttiin liitetään tarkastuskohteen johdon vastaukset. Tarkastuskohde voi tarkastuksesta riippuen olla esimerkiksi toimiala, palvelukokonaisuus, palvelualue, liikelaitos tai tytäryhteisö tai jokin näiden sisällä oleva pienempi toimintayksikkö.

Mikäli sisäinen tarkastus havaitsee merkittäviä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteita tai merkkejä väärinkäytöksistä, sisäisen tarkastuksen on raportoitava niistä viivytyksettä jo tarkastuksen aikana.

Tarkastusten toimenpidesuosittelujen seurannan tuloksista raportoidaan pormestarille ja kansliapäällikölle sekä kyseisen toimialan toimialajohtajalle.

Konsultoinneissa raportoinnista sovitaan toimeksiantajan kanssa.

Kaikki tarkastus- ja konsultointiraportit hyväksyy jakeluun sisäisen tarkastuksen päällikkö.

Sisäinen tarkastus laatii pormestarille ja kaupungin johtoryhmälle vuosiraportin merkittävimmistä tarkastushavainnoista ja niihin annetuista toimenpidesuosituksista.

Eettiset toimintaperiaatteet

Sisäinen tarkastus asettaa omat tavoitteensa niin, että ne ovat sopu-soinnussa kaupungin tavoitteiden ja arvojen kanssa. Sisäiset tarkastajat suorittavat tehtävänsä siten, että kaupungin arvot, eettiset periaatteet, säännöt ja ohjeet osaltaan ohjaavat heidän työtään.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan ja sisäiset tarkastajat noudattavat työssään sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja ja eettisiä periaatteita. Sisäisen tarkastuksen keskeiset toimintaperiaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, luottamuksellisuus ja ammattitaito.

Sisäinen tarkastus on asemansa perusteella riippumaton tarkastettavista toiminnoista, ja sisäisten tarkastajien edellytetään olevan työssään objektiivisia. Sisäisen tarkastajan tulee pidättäytyä arvioimasta

4.12.2017

sellaisia toimintoja, joista hän on ollut vastuussa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Tehtävien suorittamisessa on otettava huomioon hallintolain esteellisyysäännökset.

Tarkastajien on käytettävä työssään saamaansa tietoa harkiten ja noudatettava tietojen salassapidosta annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Tietoja ei saa käyttää henkilökohtaisen edun tavoittelemiseksi eikä tavalla, josta voi olla haittaa kaupungille.

Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen yhteistyö

Sisäinen tarkastus tekee kaupungin tilintarkastajan ja tarkastusviraston kanssa yhteistyötä, jolla pyritään varmistamaan, että tarkastustoiminta on riittävän kattavaa ja ettei päällekkäistä työtä tehdä.

Sisäisen tarkastuksen ammattitaito ja laadunvarmistus

Sisäisellä tarkastuksella tulee kokonaisuutena olla tai sen tulee hankkia tehtäviensä suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys. Sisäinen tarkastus voi hankkia ulkopuolisia asiantuntijapalveluita täydentämään resurssivajetta tai puuttuvaa erityisosaamista. Sisäisen tarkastuksen päällikkö vastaa ulkoa hankittujen tarkastuspalveluiden laadun valvonnasta.

Sisäisen tarkastuksen päällikön on varmistettava tehtävien edellyttämä ammattitaito ja jatkuva ammatillinen kehittyminen.

Sisäinen tarkastus kehittää ja ylläpitää sisäisen tarkastuksen laadunvarmistusmenettelyitä, joihin sisältyvät sekä jatkuvat laadunvarmistusmenettelyt että säännöllisin väliajoin tehtävät itsearviointit ja ulkoiset arvioinnit sisäisen tarkastuksen toiminnan laadusta.

Voimaantulo

Tämä toimintaohje tulee voimaan 1.12.2017.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje annetaan tiedoksi johtaville viranhaltijoille.